

Recenzja rozprawy doktorskiej lek. Sylwii Janiak pt.:

„Ocena zmęczenia, funkcji poznawczych i depresji w korelacji ze stosowanym leczeniem immunomodulującym w oparciu o Łódzki Rejestr Chorych ze Stwardnieniem Rozsianym”

Lek. Sylwia Janiak w swojej pracy doktorskiej podjęła się interesującego zadania oceny zmęczenia, funkcji poznawczych oraz depresji u pacjentów ze stwardnieniem rozsianym leczonych lekami immunodulacyjnymi należącymi do I jak i II linii terapii.

Grupa chorych ze stwardnieniem rozsianym liczyła sumarycznie 169 pacjentów u których rozpoznano stwardnienie rozsiane z postacią rzutowo-remisyjną w oparciu o kryteria McDonalda z 2010 roku. Grupa ta obejmowała grupę 132 chorych leczonych lekami immunodulacyjnymi (interferon beta 1a i 1b, octan glatirameru, fumaran dimetylu, , fingolimod, natalizumab) oraz grupę kontrolną liczącą 37 chorych nie otrzymujących leczenia immunomodulującego , oczekujących na kwalifikację do programu lekowego NFZ. W pracy skorzystano z łódzkiego rejestru chorych-RejSM.

Tak skonstruowany plan pracy oceniam jako bardzo interesujący pozwalający na uzyskanie wartościowych danych w kontekście stosowania leków na stwardnienie rozsiane i pogłębienie wiedzy dotyczącej zależności między stosowaniem tych leków a objawami depresji, zmęczenia oraz poziomem zaburzeń poznawczych. Pytania na jakie doktorantka szukała odpowiedzi

zostały jasno sformułowane w celach pracy. Obejmowały one analizę wpływu wybranych leków immunomodulacyjnych na funkcje poznawcze, zmęczenie oraz depresję z wykorzystaniem odpowiednich skal: MMSE (Mini – Mental State Examination), FACIT oraz skali depresji Becka. Badanie pacjentów z użyciem powyższych skal przeprowadzono w dwóch punktach czasowych: na początku badania oraz po 12 miesiącach. Analiza statystyczna danych nie budzi wątpliwości. Wyniki przeprowadzonych badań zostały przedstawione zarówno opisowo a także w postaci 36 kolorowych rycin.

W wyniku przeprowadzonych badań doktorantka uzyskała szereg interesujących wyników . Stwierdziła że w analizowanej grupie chorych z SM pacjenci leczeni interferonem beta 1b wykazywali istotne statystycznie zmniejszenie objawów depresji w porównaniu z grupą kontrolną. Pacjenci leczeni interferonem beta -1b a także octanem glatirameru wykazywali istotne statystycznie zmniejszenie objawów zmęczenia w porównaniu z grupą kontrolną. U badanych chorych funkcje poznawcze podczas analizowanego leczenia immunomodulacyjnego nie ulegały istotnym zmianom. Nie wykazano wpływu płci, miejsca zamieszkania (wieś ,miasto), stanu cywilnego czy też poziomu wykształcenia ani statusu zatrudnienia na wyniki badań.

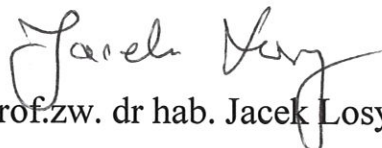
Podsumowanie uzyskanych wyników badań autorka zawarła w 8 wnioskach. Zarówno wniosek drugi jak i trzeci są nieprecyzyjne. Należałoby odnieść się do wyników statystycznie istotnych a więc w przypadku interferonu beta tylko

do interferonu beta 1b. Piśmiennictwo obejmuje 108 pozycji w większości anglojęzycznych.

Moja ocena pracy lek. Sylwii Janiak „Ocena zmęczenia, funkcji poznawczych i depresji w korelacji ze stosowanym leczeniem immunomodulującym w oparciu o Łódzki Rejestr Chorych ze Stwardnieniem Rozsianym” jest pozytywna.

Zwraca uwagę znajomość tematyki poruszanych zagadnień, dobrze zaplanowany plan badań, dobór właściwych metod statystycznych, przejrzystość przedstawionych wyników oraz ciekawie i merytorycznie przedstawiona dyskusja ich dotycząca.

W podsumowaniu mogę stwierdzić, iż rozprawa doktorska lek. Sylwii Janiak „Ocena zmęczenia, funkcji poznawczych i depresji w korelacji ze stosowanym leczeniem immunomodulującym w oparciu o Łódzki Rejestr Chorych ze Stwardnieniem Rozsianym” stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego a także wykazuje jej stosowną ogólną wiedzę teoretyczną. Praca spełnia wszystkie wymagania stawiane rozprawom doktorskim w Ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

Prof.zw. dr hab. Jacek Losy